

VIETEILE SFINȚILOR

PE

LUNA OCTOMBRIE

RETIPĂRITE ȘI ADĂUGITE
CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDIȚIA A III-A

EDITURA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA – 2012

C U P R I N S

<i>Introducere</i> , Pr. Prof. Constantin Galeriu	5
<i>Ziua întâi</i>	
Cuvânt la acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu	9
Sfântul Apostol Anania, unul dintre cei 70	16
Cuviosul Roman, făcătorul de condace	18
Sfântul Ioan Cucuzel	20
<i>Ziua a doua</i>	
Sfântul Sfințit Mucenic Ciprian și Sfânta Muceniță Iustina fecioara	21
Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos	32
<i>Ziua a treia</i>	
Sfântul Sfințit Mucenic Dionisie Areopagitul	49
Povestirea Sfântului Dionisie despre Sfântul Carp și alți doi păcătoși	54
Cuviosul Ioan Hozevitul, Episcopul Cezareii	55
Fericitul Isihie Horevitul, cel din liniște	56
<i>Ziua a patra</i>	
Sfântul Sfințit Mucenic Ierotei, Episcopul Atenei	57
Sfântul Mucenic Audact și fiica lui, Calistena	57
Cuviosul Amun Nitriotul	58
Sfinții Părinți Gurie, Arhiepiscopul Kazanului și Varsanufie, Episcopul Tverului	61

Ziua a cincea

Sfânta Muceniță Haritina	65
Cuviosul Damian Prezbiterul, tămăduitorul Pecerskăi	69
Cuviosul Ieremia, înaintevăzătorul de la Pecerska	71
Cuviosul Matei, înaintevăzătorul de la Pecerska	71

Ziua a șasea

Sfântul Apostol Toma	74
Sfântul Cuvios Macarie din Chios, Noul Mucenic	85

Ziua a șaptea

Sfinții Mucenici Serghie și Vah	86
Sfântul Mucenic Polihronie	93

Ziua a opta

Cuvioasa Pelaghia, care mai înainte a fost desfrânată	94
Cuvioasa Taisia, care, de asemenea, a fost desfrânată	102
Sfânta Muceniță Pelaghia, din Antiohia Siriei	105

Ziua a noua

Sfântul Apostol Iacob al lui Alfeu	106
Cuviosul Părinte Andronic și Sfânta Atanasia, soția lui	107
Sfânta Puplia Diaconița, Mărturisitoare din Antiohia	112
Sfântul Ștefan cel Orb	113

Ziua a zecea

Sfinții Mucenici Evlampie și Evlampia	114
Cuviosul Teofil Mărturisorul	118
Sfântul Mucenic Teotecn	121
Sfântul Ambrozie de la Optina	123

Ziua a unsprezecea

Sfântul Apostol Filip, unul din cei șapte diaconi	128
Cuviosul Teofan Mărturisorul, făcătorul de canoane	129
Minunea ce s-a făcut de icoana Domnului nostru Iisus Hristos	130
Sfintele Mucenițe Zenaida și Filonida	132
Sfinții 367 Părinți de la Sinodul al VII-lea	132

Ziua a douăsprezecea

Sfinții Mucenici Tarah, Prov și Andronic	133
Sfântul Simeon Noul Teolog	144
Cuviosul Cosma, Episcopul Maiumei, făcătorul de canoane	178
Sfinții Mucenici Euventie și Maxim	178

Ziua a treisprezecea

Sfinții Mucenici Carp, Papil, Agatodor și Agatonica, sora lui Papil	180
Sfântul Mucenic Veniamin Diaconul	190

Ziua a paisprezecea

Sfinții Mucenici Nazarie, Ghervasie, Protasie și Chelsie	191
Cuvioasa Parascheva de la Iași	198
Cuviosul Nicolae Sviatoșa, Stăpânitorul Cernigovului	207

<i>Ziua a cincisprezecea</i>	
Cuviosul Mucenic Luchian, Prezbiterul Antiohiei celei Mari	213
Cuviosul Eftimie cel Nou	217
Un monah mucenic	225
 <i>Ziua a șaisprezecea</i>	
Sfântul Mucenic Longhin sutașul, cel de la Crucea Domnului	226
 <i>Ziua a șaptesprezecea</i>	
Sfântul Prooroc Osea	232
Cuviosul Mucenic Andrei din Creta	232
Sfinții fără de arginți și frați buni, Cosma și Damian și cei împreună cu dâșii	236
 <i>Ziua a optsprezecea</i>	
Sfântul Apostol și Evanghelist Luca	238
Cuviosul Iulian Sava	241
 <i>Ziua a nouăsprezecea</i>	
Sfântul Prooroc Ioil	245
Sfântul Mucenic Uar și cei împreună cu dânsul	245
Cuviosul Ioan de la Rila	253
 <i>Ziua a douăzecea</i>	
Sfântul Mucenic Artemie	255
Sfântul Gherasim cel Nou din Kefalonia	267
 <i>Ziua a douăzeci și una</i>	
Cuviosul Ilarion cel Mare	268
Cuviosul Filotei, cel ce a pustnicit în Muntele Atonului	286
Sfântul Visarion Mărturisitorul	291

Sfântul Sofronie Mărturisitorul de la Cioara-Sebeș	293
Sfântul Mucenic Oprea Nicolae din Săliște	293
<i>Ziua a douăzeci și doua</i>	
Sfântul Sfințit Averchie, cel întocmai cu Apostolii, Episcopul Ierapolei	295
<i>Ziua a douăzeci și treia</i>	
Sfântul Apostol Iacob, fratele Domnului după trup.....	305
Sfântul și fericitul Iacob de la Borovițchi	308
<i>Ziua a douăzeci și patra</i>	
Sfântul Mucenic Areta și cei împreună cu dânsul.....	311
Cuviosul Areta din Pecerska.....	330
<i>Ziua a douăzeci și cincea</i>	
Sfinții Mucenici Marchian și Martirie, notarii.....	333
<i>Ziua a douăzeci și șasea</i>	
Sfântul Mare Mucenic al lui Hristos, Dimitrie	335
<i>Ziua a douăzeci și șaptea</i>	
Sfântul Mucenic Nestor	346
Cuviosul Nestor, cronicar al Rusiei	348
Preacuviosul Părintele nostru Dimitrie cel Nou, de la București.....	350
<i>Ziua a douăzeci și opta</i>	
Sfânta Mare Muceniță Parascheva	354
Sfinții Mucenici Terentie, Neonila și cei șapte fii ai lor	358

Sfântul Sfințit Atanasie, Patriarhul Constantinopolului	359
Sfântul Sfințit Dimitrie, Mitropolitul Rostovului, Făcătorul de minuni	368
<i>Ziua a douăzeci și noua</i>	
Sfânta Muceniță Anastasia Romana	397
Cuviosul Avramie Sihastrul și Fericita Maria, nepoata lui	404
Cuviosul Avramie, al Rostovului, noul făcător de minuni	416
<i>Ziua a treizecea</i>	
Sfinții Mucenici Zenovie și Zenovia, sora lui	419
Sfântul Milutin, regele Serbiei	422
<i>Ziua a treizeci și una</i>	
Sfinții Apostoli din cei șaptezeci: Stahie, Amplie, Urban, Narcis, Apelie și Aristobul	423
Sfântul Mucenic Epimah	423
Cuvioșii Părinți Spiridon și Nicodim, Prescurarii de la Pecerska	425

Pentru comenzi:
Editura Mănăstirea Sihăstria
Com. Vânători, jud. Neamț, Cod 617500
Tel./fax. 0233.251894

LUNA OCTOMBRIE

ZIUA ÎNTÂI

CUVÂNT LA ACOPERĂMÂNTUL
PREASFINTEI NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU

În vremurile cumplite cele mai de pe urmă, când s-au înmulțit păcatele noastre, s-au înmulțit și primejdiile asupra noastră, încât s-au împlinit cuvintele Sfântului Pavel, care zicea: *Primejdii de la tâlhari, primejdii de la rudenii, primejdii de la neamuri, primejdii în cetăți, primejdii în pustii, primejdii pe mare, primejdii între frații cei mincinoși* (II Corinteni 11, 26); când și cuvintele Domnului Însuși s-au împlinit: *Că se va scula neam peste neam și împărăție peste împărăție și va fi foamete și ciumă și cutremure pe alocuri*; când ne supără pe noi năvălirile celor de alt neam, războaiele cele dintre noi și rănilile cele purtătoare de moarte, atunci Preacurata și Preabinecuvântata Fecioară Maria, Maica Domnului, ne dă nouă Acoperământul său spre apărare, ca din toate primejdiile să ne scape pe noi, să ne apere de foamete, de ciumă și de cutremur; să ne acopere de războaie și de răni, și să ne păzească pe noi nevătămați sub Acoperământul său.

Despre acest lucru s-a făcut încredințare în Constantinopol în împărăția lui Leon cel înțelept, împăratul cel dreptcredincios, într-o preaslăvita biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, cea din Vlaherna, unde săvârșindu-se cântarea cea de toată noaptea, într-o zi de Duminică, în luna octombrie, ziua întâi, fiind de față și mulțimea poporului la ceasul al patrulea din noapte, Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos și-a ridicat ochii și a văzut-o pe Împărăteasa Cerului, pe Acoperitoarea a toată lumea, pe Preasfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu, stând în văzduh și rugându-se, strălucind cu lumină ca soarele și acoperind poporul cu cinstitul său

Omofoar; pe care vâzând-o Sfântul Andrei, a zis către ucenicul său, fericitul Epifanie: „Oare vezi, frate, pe împărăteasa și Doamna tuturor, care se roagă pentru toată lumea?” Iar el a răspuns: „O vâd, sfinte părinte, și mă înspăimânt!”

Precum oarecând Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu a vâzut pe cer un semn mare, o femeie îmbrăcată cu soarele, așa și Sfântul Andrei în biserica Vlahernei, cea asemenea cerului, a vâzut pe Mireasa cea fără de mire, îmbrăcată în porfiră ca soarele. Semnul cel vâzut de Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu preînchipuia pe Acoperitoarea noastră cea Preamilostivă, care s-a arătat în acea vreme când se făcea risipirea întregii făpturi: *...se făcură, zice, fulgere și glasuri și tunete și cutremur și grindină mare. Și un semn mare s-a arătat pe cer: o femeie îmbrăcată cu soarele.*

Deci pentru ce semnul acela care înainte închipuia pe Preacurata Fecioară Maria nu se arăta mai înainte de fulgere, de tunete, de vuiete, de cutremur și de grindină, când încă toate stihiiile erau în pace, ci chiar în tulburarea cea înfricoșată a cerului și a pământului? Pentru ca să se arate că apărătoarea noastră cea preabună, chiar în vremea cea rea când năvălește nevoia asupra noastră, atunci vine în ajutorul nostru și ne acoperă de fulgerele amăgitoare deșertăciuni lumești – care nu strălucesc îndelung –, de glasurile mândriei vieții și de cele ale slavei deșarte, de tunetele năpădirii năprasnice a vrăjmașului, de cutremurul patimilor și de grindina pedepsei celei ce năpădește de sus asupra noastră pentru păcate. Căci, atunci când toate aceste primejdii ne supără, îndată, ca un semn mare, se arată Ajutătoarea cea grabnică a neamului creștinesc, păzindu-ne și acoperindu-ne pe noi prin folosirea cea nevâzută.

Acesta este semnul pe care l-a dat Domnul celor ce se tem de El, pentru ca ei să fugă de la fața arcului; căci în lumea aceasta suntem puși ca un semn spre săgetare și zboară asupra noastră săgețile din toate părțile, unele din arcul vrăjmașilor celor vâzuți, care își încordează arcurile asupra noastră și se laudă întru mândria lor, iar altele din arcurile vrăjmașilor nevâzuți, încât noi ne jelim așa: „Nu putem să suferim săgetăturile diavolești”. Iar altele vin de la firea care se luptă asupra duhului, iar altele de la arcul mâniei și îngrozirii celei drepte a lui Dumnezeu, de care zice David: *De nu vă veți întoarce, sabia Sa o va luci, arcul Său l-a încordat și l-a pregătit și în el a gătit unelte de moarte; săgețile Lui pentru cei ce ard le-a lucrat* (Psalm 7, 12).

Cu toate săgețile acelea, ca să nu fim răniți de moarte, ni s-a dat nouă acest semn, ca să fugim din fața arcului, adică Acoperământul Preacuratei și Preabinecuvântatei Fecioare, cu al cărei acoperământ apărându-ne ca și cu o pavază, ne ferim nevătămați de săgetări. Căci această apărătoare a noastră are o mie de paveze spre apărarea noastră, precum grăiește către dânsa Duhul Sfânt: *Ca turnul lui David grumazii tăi: o mie de paveze spânzură pe dânsul, toate săgețile celor puternici.*

A zidit oarecând David un turn al său prea frumos și prea înalt, între Sionul cel ce stă pe muntele înalt și între Ierusalim cel pus mai jos și l-a numit fiică a Sionului. Și era turnul acela între dânsii ca grumazul între trup și cap, căci cu înălțimea sa întrecea Ierusalimul și ajungea Sionul. Iar pe turnul acela erau atârdate pavezele și toate armele cele de război pentru apărarea Ierusalimului. Deci aseamănă Duhul Sfânt pe Preacurata Fecioară cu turnul lui David; căci aceasta, fiind fiica lui David, mijlocește între Hristos, capul Bisericii, și între credincioși, care sunt trupul Bisericii Lui, întrecând Biserica, ca ceea ce este cu adevărat mai înaltă decât toți; iar pe Hristos ajungându-L, ca cea care l-a dat trup. Mijlocește și acum, când a stat în văzduh între cer și pământ, între Dumnezeu și între oameni, între puitorul de nevoie Hristos și Biserica cea care se luptă, ca turnul lui David, cel plin de pavezele celor tari, între Sion și între Ierusalim.

Iar paveze sunt rugăciunile ei pentru noi, cele întru tot puternice către Dumnezeu, care s-au auzit de cei vrednici în vremea cinstului ei acoperământ; pentru că se ruga cu umilință ca o maică către Fiul și Făcătorul său, grăind cuvinte de rugăciune milostivoare și de îndurare și zicând: „Împărate ceresc, primește pe tot omul cel ce Te slăvește pe Tine și cheamă în tot locul Preasfânt numele Tău; și unde se face pomenirea numelui meu, pe acel loc îl sfințește și preamărește pe cei ce Te proslăvesc pe Tine. Iar celor ce cu dragoste mă cinstesc pe mine, Maica Ta, primește-le toate rugăciunile și făgăduințele și îi izbăvește din toate nevoile și răutățile”.

Oare astfel de rugăciuni ale ei nu sunt paveze care apără Biserica luptătoare? Cu adevărat sunt paveze nebiruite, cu care vom putea să stingem toate săgețile cele aprinse. Sfântul Ambrozio zice despre turnul lui David că pentru două pricini era zidit: spre apărarea cetății și pentru împodobirea ei. Zice el: „A zidit David un turn care să fie spre apărare și spre înfrumusețarea cetății. Spre apărare, că de departe privește pe vrăjmașul și îl izgonește pe el de

la cetate; iar spre înfrumusețare, că pe toate zidirile cele înalte ale Ierusalimului le întrecea cu înălțimea sa”.

De aceea nu în zadar s-a asemănat cu turnul acela acoperitoarea noastră, care ne este nouă turn de tărie în fața vrăjmașului, căci cu adevărat ne apără pe noi și ne împodobește. Ne apără când pe vrăjmașii noștri cei văzuți și nevăzuți îi izgonește de la noi departe, când pe cei robiți îi slobozește din legături, când pe cei chinuți de dureri necurate îi izbăvește, când pe cei mârșniți îi mângâie, pe cei năpăstuiți îi apără, pe cei flămânzi îi hrănește, când celor înviforați adăpostire se face și pe bolnavi îi cercetează. Și ne împodobește pe noi, acoperind înaintea lui Dumnezeu goliciunea cea de rușine a sufletului nostru; iar cu slujirile sale prea înalte, ca și cu niște prea scumpe podoabe și cu prea multe daruri, ca și cu niște nesecate vistierii, împlinind lipsa noastră, ne face bineprimiți înaintea ochilor Domnului. Ea ne împodobește când pe cei ce nu au îmbrăcăminte de nuntă îi îmbracă cu haina sa și ne face ca și cum nu s-ar vedea de ochiul cel atotvăzător rușinea goliciunii noastre sufletești, lucru care se închipuia din început în pământul cel nevăzut și neîmpodobit, acoperit atunci de ape. Căci pământul cel deșert și neîmpodobit era chipul sufletului celui păcătos, care și-a pierdut duhovniceasca sa frumusețe și s-a făcut deșert de lucruri bune și străin de darul lui Dumnezeu. Iar apele, care acopereau pământul cel neînfrumusețat, înainte au închipuit milostivirea Preasfintei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu, ca pe o mare nesecată și ca niște râuri ce cu nelipsire spre toți se revarsă și pe toți îi acoperă.

Și când Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor, la fel se purta și pe deasupra pământului celui neînfrumusețat și acoperit de ape, ca și cum nevăzând lipsa lui de frumusețe, tănuț închipuia aceea că sufletul cel acoperit prin milostivul Acoperământ al Fecioarei Născătoare de Dumnezeu, chiar dacă ar fi și neînfrumusețat, nu se va păgubi de darul Duhului Sfânt. Căci Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu va acoperi lipsa lui de frumusețe, ca o apă pe pământul cel neînfrumusețat și cu buna podoabă a darului său îl va înfrumuseța și pe Sfântul Duh îl va atrage la dânsul.

Ne înfrumusețează pe noi Preacurata Fecioară, când pe cei păcătoși îi face drepți și pe cei necurați îi face curați, fericitul Anastasie Sinaitul grăind pentru dânsa așa: „Pe magi îi săvârșește apostoli și pe vameși, evangheliști, iar pe desfrânate mai cinstite decât pe fecioare le face. Așa pe Maria Egipteanca, care a fost

oarecând desfrânată, a făcut-o acum mai cinstită decât pe multe fecioare și cea care mai înainte era întunecată și necurată, acum ca soarele strălucește în împărăția lui Hristos, prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria, care tuturor celor ce aleargă la dânsa le este acoperământ și înfrumusețare”. Ea împodobeste și pe tot Ierusalimul duhovnicesc, adică pe Biserica lui Hristos, care cântă astfel către dânsa în praznicul acesta de acum: „O, ce minunată înfrumusețare a tuturor credincioșilor ești, împlinirea proorocilor, slava apostolilor și podoaba mucenicilor, lauda fecioriei și prea minunatul Acoperământ a toată lumea!”

Pe turnul lui David, împreună cu pavezele, erau toate săgețile celor puternici. Și acest însuflețit turn, Preacurata Fecioară Maria, are lângă sine săgețile celor puternici, adică rugăciunile sfinților celor ce se roagă împreună cu dânsa. Căci nu singură s-a arătat în biserică stând în văzduh, ci cu oștile îngerești și cu mulțime de sfinți, care în haine albe stăteau împrejurul ei cu cucernicie. Rugăciunile cele către Dumnezeu ale tuturor sfinților acelora sunt ca săgețile celor puternici, care pot să gonească toate taberele vrăjmașului. Știe Doamna cea preacurată, Născătoarea de Dumnezeu, că război este viața noastră pe pământ. Căci vrăjmașul se războiește asupra noastră cu toate puterile sale, pornind împotriva noastră taberele sale și înconjurându-ne pe noi cu toate legiunile sale: *Înconjuratu-ne-au pe noi câini mulți, adunarea celor vicleni ne-a cuprins, deschis-au asupra noastră gura lor, ca un leu ce răpește și răcnește*. Pentru aceea cereasca împărăteasă vrând să ne ajute, a pornit asupra vrăjmașului nostru toate cereștile puteri, a chemat pe prooroci, pe apostoli, a adunat pe mucenici, pe feciorelnici, pe cuvioși, pe drepti, și cu aceștia a venit să ne ajute nouă și să se așeze împrejurul nostru, ca să ne dea nouă biruință asupra vrăjmașilor. Căci printr-însa se ridică biruințele, printr-însa cad vrăjmașii. A venit cu oștile îngerești, că este mai înainte văzută de Iacov ca o scară, pe care mulțimea îngerească o înconjoară.

Pomenind aici de scara lui Iacov, poate să se întrebe cineva: pentru ce îngerii pe dânsa nu aveau odihnă, ci neîncetat se urcau și se coborau? Iar înțelegând că scara aceea era înainte închipuirea Fecioarei Maria, după cuvântul cel bisericesc către dânsa: „Bucură-te, podul cel ce duci la ceruri și scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacov”, va ști pentru ce nu au odihnă pe scară îngerii. Că cea într-o rugăciune neadormită, Născătoarea de Dumnezeu, poruncește îngerilor, ca împreună cu dânsa neîncetat să ajute oamenilor și, suindu-se, să înalțe la Dumnezeu rugăciunile celor ce se roagă; iar

pogorându-se, să aducă de la Dumnezeu oamenilor ajutor și daruri. Această scară și acum a pogorât cu sine din cer mulțimea îngerilor, aducându-ne nouă de sus acoperire și apărare. A venit cu îngerii, ca îngerilor săi să le poruncească să ne păzească pe noi în toate căile noastre. Și pe soborul tuturor sfinților l-a adus cu sine, ca, făcând pentru noi sobornicească rugăciune, pe ale noastre păcătoase rugăciuni, sobornicește să le aducă la Fiul său și Dumnezeul nostru.

Între toți sfinții cei ce s-au arătat în biserică cu Preacurata Fecioară, doi erau mai aleși: Sfântul Ioan Înaintemergătorul – altul mai mare decât el nu a fost între cei născuți din femeie – și Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, pe care îl iubea Iisus și care s-a rezemat pe pieptul Lui. Pe amândoi aceștia rugătoarea noastră, Fecioara Maria, i-a pornit cu sine la rugăciunea cea pentru noi, ca pe cei ce au multă îndrăzneală către Dumnezeu, ca prin ajutorul lor să plece mai degrabă pe Dumnezeu spre milă, pentru că mult poate rugăciunea ajutorându-se. Și a stat Preacurata Fecioară între acești sfinți, precum chivotul între doi heruvimi, precum scaunul Domnului Savaot între serafimi, precum Moise cu mâinile întinse între Aaron și Or; iar Amalicul iadului cade cu toată stăpânirea și puterea sa cea întunecată.

Deci să prăznuim Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, aducându-ne aminte de acea preamărită arătare a ei, care a fost în biserica Vlahernei, fiind văzută de Sfântul Andrei și de Epifanie. Să prăznuim, mulțumind Acoperitoarei noastre pentru această prea mare milostenie arătată spre neamul creștinesc, și cu dinadinsul s-o rugăm pe ea ca, acum și întotdeauna, cu milostivire să ne acopere pe noi, cei care avem nevoie de Acoperământul ei. De vreme ce fără de Acoperământul și sprijinul ei, nouă celor ce întotdeauna mâniem pe Dumnezeu, nu ne este cu puțință a trăi, pentru că mult greșind, cădem sub multe certări, după cum zice Sfânta Scriptură: *Multe sunt bătăile păcătosului.*

Și acum am fi pierit pentru fărădelegile noastre, de nu ne-ar fi acoperit pe noi preamilostiva Stăpână; căci de nu ar fi stat înainte această folositoare rugându-se pentru noi, cine ne-ar fi izbăvit pe noi dintru atâtea nevoi sau cine ne-ar fi păzit până acum slobozi? Ne sfătuiește Proorocul Isaia: *Ascundeți-vă cât de puțin, până ce va trece mânia Domnului* (Isaia 26, 20). Dar unde vom putea să ne ascundem de mânia Domnului? Acoperământ nu ne-am agonisit nicăieri ca să scăpăm noi, pătimașii, afară de al uneia Stăpânei lumii, care pentru sine grăiește prin gura Duhului Sfânt: *Eu ca*